

Реферат на тему: "Критика твору М.Булгакова "Фатальні яйця""

Михайло Булгаков

Критика твору М.Булгакова "Фатальні яйця"

Книга — найбільший винахід людства. Наше століття, століття техніки, у неї з'явився серйозний конкурент — телебачення, але більшість людей як і раніше віддають перевагу книзі. З появою книги з'явилася і критика. Якщо спочатку вона виражалася лише в розмовах, то з розвитком техніки вона оділася в друкований вигляд. З розвитком друку критика стала доходити до більшості читачів, тим самим вона впливала на автора. Ці статті могли підняти письменника на вершину слави, а могли його і "зарізати". Саме небезпечно, коли критика залежить від політичного устрою країни, як це було в нас. При цьому людство може втратити, можливо, геніальні здобутки, що ніколи не будуть написані, якщо на молодого автора обрушиться шквал критичних статей, відбивши тим самим у нього бажання писати.

Недавно я прочитала твір М. Булгакова "Фатальні яйця", от про нього я і хочу розповісти... На перший погляд, це звичайна фантастична повість з безліччю комічних епізодів. Написано вона легко, цікаво. Деякі критики називали цей увір Булгакова "дрібничкою". Вони вважали, що він написав його для того, щоб розім'яти руку. Але вони глибоко помиляються. Досить небагато вникнути в книгу, щоб зрозуміти, що в неї схований набагато більш глибокий зміст, чим може здатися спочатку.

Проблеми, що піднімає автор у цій повісті, актуальні і донині. Про що ж цей твір? У повісті два головних герої — професор Персиків і Рокк. Персиків — учений. Його область — зоологія, ембріологія, анатомія, ботаніка і географія. Усе, що за межами цих наук, для нього як би не існує. Він міг би сказати про себе: я вчений, а все інше мені чужо. У професора багато дивин, але усі вони в межах правдоподібності. Але от в оповідання уривається бурхлива фантастика. Персиків відкриває зовсім надзвичайний промінь, схожий на "червоний оголений меч". Під впливом цього променя зародки розвиваються з блискавичною швидкістю. Сенсаційне відкриття представляє не тільки теоретичний інтерес — воно багато чого обіцяє господарству, тваринництву. Преса моментально розносить ця звістка по усьому світі, хоча дослідження ще не довершені. І отут серед відвідувачів професора виявляється Олександр Семенович Рокк. Це теж чудова людина, але зовсім в іншому змісті. За професією він флейтист. "Але великий 1917 рік, що переломив кар'єру багатьох людей, і Олександра Семеновича направив по новому шляху". Про те, що він робив далі, перемінивши флейту на маузер, докладно не говориться. Його довго кидало по країні, він займався справами, нічого загального не мали з флейтою. Тепер, у 1928 році, він очолив радгосп. Довідавшись про масовий падіж курей, Рокк вирішує за допомогою лучачи Персикова їх відродити. У далекому 1924 році, коли була написана ця повість, Булгаков розглянув той тип людини, з яким

ми часто зіштовхувалися в наступні і в наші роки. Сьогодні він керує тваринництвом, а завтра його, що погубили всю худобу від дрібного до великого рогатого, кидають на мистецтво, але він не губиться, захоплено береться за чергову незнайому йому справу: дає вказівки, повчає тих, хто, дійсно, володіє своєю професією. Є прислів'я: сім разів відміряй — і один раз відріж. Рокк і йому подібні воліють надходити навпаки: спочатку сім разів відрізають, а потім створять комісію з перемірювання. Перед нами людина-невіглас, типовий представник породжених сталінським режимом начальників. Усі йому не так, усі вимагає переробки, усякий розвиток має потребу в прискоренні, у керівництві ззовні. Є, наприклад, пшениця. Так цього мало. Він складуть новий сорт — гіллястої пшениці, щоб саму природу посоромити. І нічого, звичайно, не виходить. Але він не сумує — на його стороні Кремль, Сталін, йому забезпечена могутня підтримка понад. Персиків одержує офіційний наказ: Віддати на час камеру з променем Рокку. Помилково, із за якогось головотяпства, курячі яйця, що замовив Рокк, попадають до Персикова, а ті, котрі замовив професор — зміїні, страусині, попадають до Рокку. І цей авантюрист, "курівник", раптом виводить породу гігантських, смертоносних змій. Починається їхня згубна навала на Росію.

Саме в таких людях, як Рокк, на мій погляд, полягає драматизм піднятої Булгаков проблемою. До влади прийшли люди, не здатні на серйозні, потрібні для країни справи. Вони знаходяться не на своєму місці і намагаються зробити те, у чому вони не розбираються. Тому за зроблену кимсь з цих людей помилку розплачуються усі. Своє відношення до сталого владі автор, на мою думку, виражає в епізоді з тарганами. Коли Персикову знадобилися для наукових досвідів таргани, вони "кудись провалилися, показавши своє злісне відношення до воєнного комунізму".

Примітний і фінал цієї повісті. Люди, із всією розробленою зброєю, не змогли зупинити навалу гадів. І лише природа, створивши в середині серпня вісімнадцятиградусний мороз, знищила цю погань. Я цілком згодний з тим, що хотів сказати письменник цими словами. Людина не сама могутня істота на планеті, як прийнято було тоді вважати. І він як і раніше залежить від природи. Але очевидно, що головною думкою цього добутку був прагнення показати небезпеку проведених експериментів. А усе, що відбувалося навколо, що називалося будівництвом соціалізму, сприймалося Булгаков саме як величезний по масштабі і більш ніж небезпечний експеримент. Цю думку він продовжує й в інших своїх добутках. Що ще можна сказати про цю повість? Без сумніву, критика, втілена автором у цьому добутку, потрапила точно в мету. Рапповці, схвилювані цією книгою, надалі не випускали Булгакова з виду. І всієї їхньої рецензії на його творчість були негативними. У повісті просліджуються дві сюжетні лінії. Автор паралельно описує події, що відбуваються й у радгоспі, і в місті. Твір написаний простою і зрозумілою мовою. І тому, якщо хтось побажає прочитати його, він про це не пошкодує.